

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

655.42

Hely

Idő

"1920"

Személy

Szerző:

Cím: A könyvkiakat tükre

Forrás:

Új Nemzedék

Pp.
(Hely)1920 VIII 22
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Ol)

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

A könyvkiakat tükre

Az, aki pár heti távollét után visszajön a magyar fővárosba és járkal utcáin, időzik kirakatai előtt, nézi embereit, szinte visszadöbben attól, amit itt lát. Ahhoz, hogy helyesen lássunk valamit, el kell kissé távolodnunk. Aztán veszünk észre, új szemmel. Budapest, az egykor villanyfényben fürdő európai főváros vedletlen, kopottan, szegényesen, egy vidéki városka szomorúságával mered reánk. A szücsnél cobolyprémek és kékrókák integetnek felénk, az aranyműves kirakataiból briliánsok szikráznak, a divatárus boltjában vagyonokat érő kosztüimök hívogatnak, de sehol se olyan sivár és iszonytató a szegénység, mint a könyvkiakatokban. Kopott és vékonyka füzetek sütkéreznek a nyári porban, kék, zöld és sárga fedéllel, silány szalmapapírosra nyomtatva, rőpiratok, a könyvtermelés kérészerű termékei, melyek, mint a tiszta virágok, csak pár rövid órácskát élnek és aztán holtan hullanak vissza a porba. Békeidőben valaha a zentai és a karcagi könyvkiakatok sem voltak olyan szomorúak, mint most a budapestiek. E kis és jelentéktelen füzetecskék mellett alig lelmi egyebet is, mely a könyvvásárlót pénzkiadásra ösztökélhetné.

A magyarzatát megleljük. Ott lóg a könyvkiakatban — sötét mementóként — cafatok: tépelt, szétrongyolt országunk térképe, az gyászjelentés, amelynek — bármennyiszer irai, kórházai felszerelésben, színvonalban min látjuk — nem hiszünk, mindig újra és újra eszünkbe kell idéznünk, hogy mit követtek el ellenünk. Mi azonban még sem érjük be ezzel a magyarzattal. Ha ezerszer is tudjuk, hogy mi lyen inséges állapotba jutottunk, milyen nehézbe ütközik ma a szellemi élet szinten-tartása és a papírszerzés és a könyvnyomtatás, nem szabad elfogadnunk azt a kényelmes-könnyű, kölcsentelen elvet, hogy a csonka Magyarország csonka-műveltséggel is éljen. Nem, sokkal több

bet, sokkal jobbat kell most adnunk, mint annakelőtte, két kézzel kell dobálnunk szerzetés a jó és értékes könyveket, a műveltség bő ségszarujából kell széthánynunk a magyar műveltség kincseit, mindenkinek. Országunkat fel-oszthatták, de nem szabad nekünk önkényt megcsontítani műveltségünket. A könyvkiakat tükrövegén tükröződik a magyar műveltség. Jaj lenne nekünk, ha az első ijedelem kábultán tul is engednék rajtunk elhatalmasodni a szegénység érzését és műveltség tekintetében le-lélé licitálnánk önként. Ennek az országnak a könyveire, az irodalmára ugy kell vigyáznia, a mint a tönkrement nagyurnak a plasztronjára. Bár éhes és szegény is, ragyogjon a plasztronja. Küzdjön a magyarság a tollával itthon, de mo-zogjon külföldön is, a muzeumaival, a könyv-táraival foglalja vissza az országot és az el-szakított területeken virágoztassa fel a magyar színészetet, mert a szinpad ma ismét prédikáló-Küzdjön a magyarságban most huszmilliót kértek a különböző tudományos intézmények az ál-lantól és semmi kétség, hogy a német állam készségesen rendelkezésükre bocsájtja. A mai magyarságban is elsősorban az irodalom és tudomány terén kell fényűzőnek lennie, a pusztulást csak ezen a téren lehet megállítani. Itt a magyarság verhetetlen. Budapest minden nyomorúságával is fölötte áll — és fölötte áll még száz évig — Prágának, Belgrádnak és Bu-dapestnek. Szépművészeti muzeuma, könyvtá- gyászjelentés, amelynek — bármennyiszer irai, kórházai felszerelésben, színvonalban min látjuk — nem hiszünk, mindig újra és újra dig magasabban állanak, mint azok, ha a kor- eszünkbe kell idéznünk, hogy mit követtek el el- many okosan, nem ezen a téren kezdi a kucorgó akarékosságot.

Ezeket a tanulságokat olvastuk le egy ko- lyon és szomorú könyvkiakatról. Innen kell ki- indulni a magyar irredentának. Nincsenek jobb a kis olombetűk. Minden betű egy-egy talpalatnyi magyar földet szerezzen vissza. Minden szó egy magyar várost. Minden mondat egy-egy vármegyét.

Számbeszámolási bizonyomda 1920